

بخش دوم: مغایرت مصوبه با قوانین و خروج از اختیارات قانونی (مواد قانونی که ادعای مغایرت مصوبه با آن شده و دلایل و جهات اعتراض از حیث مغایرت مصوبه با قوانین و خروج از اختیارات مرجع تصویب کننده):

۱- مغایرت با بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور مصوب ۱۳۷۵ و ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده {خروج شوراها از حدود اختیارات قانونی خود در تعیین عوارض یا بهای خدمات شهری یا جرایم سد معبر}

۲- مغایرت با اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها: به استناد ماده ۱۰ قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۹۲ در مقررات و نظامات دولتی مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی باید به موجب قانون باشد نه آیین نامه و دستورالعمل یا مواردی مانند آن. وضع قاعده‌ی آمره مشعر بر اعمال مجازات اشخاص با پرداخت جریمه تحت عناوینی مانند {جرایم سد معبر}، به منظور دریافت هر گونه وجه، اختصاص به قوه‌ی مقننه دارد. به موجب اصل ۳۶ قانون اساسی نیز حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد. بنابراین اخذ وجه به عنوان جرایم سد معبر، دخالت در امر قانونگذاری و بر خلاف اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها است.

۳- مغایرت با ماده ۴ قانون نحوه تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و حکم مقرر در تبصره ۳ ماده ۶۲ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹ مبنی بر ممنوعیت دریافت هرگونه وجه، کالا یا خدمات، مازاد بر حکم مقنن توسط مراجع مذکور: تعیین و اخذ عوارض باید به تجویز قانون باشد. (تقاضای ابطال مصوبه شورای اسلامی ملارد به علت خروج از صلاحیت). توضیح اینکه مطابق ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ اخذ هر گونه وجه، کالا و خدمات توسط دستگاه‌های اجرایی منوط به تجویز قانون‌گذار شده است. به موجب نظر فقهای شورای نگهبان، دریافت وجه با تجویز آیین‌نامه و دستورالعمل مغایر شرع است. قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۲۶۲۰ - ۱۳۹۰/۳/۲۹ اعلام کرده است که: «موضوع مصوبه شماره ۱۳۸۳/۷/۱۸ ش - شورای اسلامی شهر مشهد، در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۵ فقهای شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و خلاف موازین شرع شناخته نشد و چنانچه مجوز قانونی وجود نداشته باشد خلاف موازین شرع می‌باشد.» هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز بر همین اساس مصوبه را برخلاف موازین شرع اعلام نمود و آن را ابطال کرد. در این استدلال یکی از بدیع‌ترین و جالب‌ترین استدلالات شورای نگهبان مبنی بر این که مصوبه‌ای که بر خلاف قانون مصوب باشد خلاف شرع است مطرح شده که می‌تواند در بسیاری از مسائل حقوقی راهگشا باشد. در هر حال وضع قاعده آمره مشعر بر الزام اشخاص به پرداخت هر گونه وجه علی‌الخصوص جریمه، به عنوان یکی از انواع مجازاتها و تنبیهات اختصاص به قوه مقننه و یا ماذون از قبل قانونگذار دارد.

بنا به مراتب و نظر به این که مصوبه شورای اسلامی شهر ملارد در خصوص جرایم سد معبر با مقررات مختلف تبیین شده مغایرت دارد، تجویز اخذ جرایم سد معبر از سوی شهرداری ملارد، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات آن شورا می‌باشد، لذا مستنداً به مواد ۱۳، بند ۱ ماده ۱۲ و ۸۸ استدعای ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر ملارد و جلوگیری از اخذ عوارض غیرقانونی شهرداری ملارد را دارم. »

علی رغم ارسال نسخه ثانی شکایت و ضمائم آن برای طرف شکایت تا زمان رسیدگی به پرونده در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری هیچ پاسخی واصل نشده است. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۶/۶/۲۸ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با عنایت به وظایف شوراهاى اسلامی شهر به شرح مقرر در بندهای ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ با اصلاحات بعدی و اینکه مطابق ماده ۱۰ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ و اصل ۳۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اختیار وضع مقرره در خصوص مجازات و اقدامات تأمینی و تربیتی منحصراً در اختیار مجلس شورای اسلامی و به موجب قانون می‌باشد و برای شوراهای اسلامی چنین صلاحیت و اختیاری پیش‌بینی نشده است، بنابراین بخش ۴۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر ملارد، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای یاد شده می‌باشد و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدکاظم بهرامی

شماره هـ/۳۴/۹۵ ۱۳۹۶/۷/۱۶

بسمه تعالی

جناب آقای جاسبی

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

با سلام

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۶۱۲ مورخ ۱۳۹۶/۶/۲۸ با موضوع:

«ابطال بخش ۴۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ملارد در سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ملارد به لحاظ مغایرت با قانون و خروج از حدود اختیارات شورای مذکور.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۶/۶/۲۸ شماره دادنامه: ۶۱۲ کلاس پرونده: ۳۴/۹۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکى: آقای امید محمدی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخش ۴۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ملارد در سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ملارد به شماره ۳۲/۳۲۱۰ - ۱۳۹۳/۱۱/۲

گردش کار: آقای امید محمدی به موجب دادخواستی ابطال بخش ۴۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ملارد در سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ملارد به شماره ۳۲/۳۲۱۰ - ۱۳۹۳/۱۱/۲ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«ریاست محترم دیوان عدالت اداری

با سلام و دعای خیر

احتراماً: اینجانب امید محمدی درخصوص مصوبه شورای شهر ملارد (مصوبه شماره ۳۲/۳۲۱۰ - ۱۳۹۳/۱۱/۲ شورای اسلامی شهر ملارد - بخش پیوستی مربوطه از دفتر تعرفه عوارض شهرداری ملارد {تعرفه شماره ۴۱}) راجع به جرایم سد معبر به علت خروج شورا از حدود اختیار خود و تصویب مقرره بر خلاف مفاد قانونی، و اخذ وجوه غیرقانونی درخواست ابطال مصوبه مذکور را به شرح ذیل به استحضار آن عالی مقام معروض می‌دارم:

بخش اول: مشخصات مصوبه مورد اعتراض

به استحضار می‌رساند شهرداری ملارد به موجب مفاد مصوبه شماره ۳۲/۳۲۱۰ - ۱۳۹۳/۱۱/۲ شورای اسلامی شهر ملارد و تعرفه شماره ۴۱ دفترچه تعرفه عوارض شهرداری ملارد در سال ۱۳۹۴، مطالبه وجوه غیرقانونی ذیل را از شهروندان می‌نماید: جریمه خودروهایی که ایجاد سد معبر نموده و توسط بلندگو با ایجاد صدای ناهنجار نسبت به عرضه کالا اقدام می‌نمایند:

در مرحله اول	۳۰۰/۰۰۰ ریال	
در مرحله دوم	۶۰۰/۰۰۰ ریال	+ سه روز توقف در پارکینگ
در مرحله سوم	۸۰۰/۰۰۰ ریال	+ یک هفته توقف در پارکینگ

جرایم کسبه و واحدهای صنفی که وسایل و کالاهای خود را خارج از چهار چوب مغازه قرارداده و باعث انسداد مسیر پیاده رو و سواره‌ها می‌گردد، (پس از یکبار اخطار کتبی)

جریمه جهت بار اول	۴۰۰/۰۰۰ ریال	
جریمه جهت بار دوم	۸۰۰/۰۰۰ ریال	+ سه روز پلمپ
جریمه جهت بار سوم	۱/۲۰۰/۰۰۰ ریال	+ ده روز پلمپ

جرایم چرخی‌ها و دست فروشان که در معبر عمومی با پهن کردن بساط اقدام به فروش اجناس و انسداد پیاده رو و سواره روها می‌نمایند:

جریمه جهت بار اول	۲۰۰/۰۰۰ ریال	
جریمه جهت بار دوم	۴۰۰/۰۰۰ ریال	
جریمه جهت بار سوم	۶۰۰/۰۰۰ ریال	

جرایم خودروهای سیار و وانت بارها که به صورت گردشی و ثابت باعث سد معبر می‌شوند.

جریمه جهت بار اول	۵۰۰/۰۰۰ ریال	
جریمه جهت بار دوم	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	+ سه روز توقیف در پارکینگ
جریمه جهت بار سوم	۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال	+ یک هفته توقیف در پارکینگ

جرایم مالکین واحدهای صنفی که با گذاشتن مانع در سواره روها مانع از پارک خودروهای شهروندان می‌گردد، (بعد از یک بار اخطار کتبی)
جرایم ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال